

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Sahibkarlığa və Bazar İqtisadiyyatının İnkişafına Yardım Fondu

Micro-Sahibkarlığa Dəstək Layihəsi (MSDL)

Tamamlanmış fəaliyyətlərin siyahısı

(USAID ilə müqavilənin sayı: AID-112-A-12-00001)

25 aprel 2012 – 24 dekabr 2020-ci il

Aşağıda 25 aprel 2012-ci il – 24 dekabr 2020-ci il tarixədək olan dövrdə "MSDL" çərçivəsində (o cümlədən Qadın Sahibkarlığın İnkişafı Komponenti) həyata keçirilən fəaliyyətlərin siyahısı verilmişdir. Siyahıya aşağıdakı fəaliyyətlər daxildir:

1. Siyasət (Policy anlamında) yazıları və araşdırmalar;
2. Yeni qanun layihələrin (və digər qanunvericilik aktları) hazırlanması;
3. Təlimlərin keçirilməsi;
4. Qadın bizneslərinin qurulması üzrə texniki və maliyyə yardımı;
5. Təsis edilmiş bizneslərin monitorinqi. Bizneslərə Mentor dəstəyi;
6. Sorğular;
7. Konfranslar;
8. Dəyirmi masalar və seminarlar;
9. Kiçik biznes üçün bələdçilər;
10. KİV-lərdə məqalələr;
11. "İqtisadi forum" İnternet TV verilişləri;
12. Sahibkarlıq dərsləri;
13. Vergilərlə bağlı video dərslər;
14. Pandemiya zamanı KOS-lara dəstək proqramlarının təhlili;
15. COVID-19 Pandemic haqqında həftəlik və aylıq Xəbərlər Bülleteni;
16. Sahibkarlığa başlayanlar üçün xüsusi veb-resursun yaradılması;
17. Fondun veb-saytında MSDL-nin tətbiqi ilə bağlı məlumatların yer aldığı xüsusi bölmənin yaradılması;

1. SİYASƏT (POLİCY ANLAMINDA) YAZILARI VƏ ARAŞDIRMALAR

Layihə çərçivəsində müxtəlif sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı araşdırmalar aparılıb. Araşdırmaların nəticələri və müvafiq tövsiyələr dövlət orqanlarına və ictimaiyyətə təqdim olunub. Tədqiqat mövzuları aşağıdakılardır:

- 1) Azərbaycanda sosial sahibkarlıq: inkişaf üçün islahatların hazırkı vəziyyəti və əsas istiqamətləri;
- 2) Pandemiya zamanı dünyada kiçik və orta sahibkarlığa ictimai dəstək;
- 3) Azərbaycanda ət və ət məhsullarının istehsalı sektoru: problemlər və perspektivlər;
- 4) "Azərbaycanda hazır məhsul üçün şəffaf və rəngli şüşə qablar bazarı" mövzusunda bazar araşdırması;
- 5) Azərbaycanda dəri istehsalı sektorunun iqtisadi perspektivləri;
- 6) Azərbaycanda meyvə emalı sektoru: problemlər və imkanların qiymətləndirilməsi;
- 7) Kimyəvi təmizləmə, boyama və camaşırxana xidməti: əlverişli biznes mühitinin yaradılması imkanları;
- 8) Poliqrafiya məhsullarının istehsalı: əlverişli biznes mühitinin yaradılması imkanları;
- 9) Azərbaycanda arıçılıq sektorunun perspektivləri;
- 10) Xarici investisiyaların qorunması;
- 11) Gözəllik Salonu biznesi, hüquqi tələblər və çətinliklər;
- 12) Vətəndaşların mülkiyyətində olan nəqliyyat vasitələrinin təmiri və təmiri ilə məşğul olan sahibkarlıq subyektlərinin (avto-təmir xidməti) qarşısında inzibati maneələrin müəyyən edilməsi;
- 13) Azərbaycanda kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin maliyyə imkanları artırılması;
- 14) Azərbaycanda dövlət-biznes əməkdaşlığı imkanları;
- 15) Küçə ticarəti üçün inzibati maneələrin müəyyən edilməsi;
- 16) Lisenziyalaşdırma: Qlobal praktikalar və Azərbaycan reallıqları;
- 17) İstixana biznesi ilə məşğul olan sahibkarların qarşılaşdıqları inzibati maneələrin müəyyən edilməsi.

2. YENİ QANUN LAYİHƏLƏRİ (VƏ DİGƏR QANUNVERİCİLİK AKTLARI)

- 1) "Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığa Biznes Ombudsmanı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun layihəsi;

- 2) "Dövlət-biznes əməkdaşlığı haqqında" Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi;
- 3) Kiçik və Orta Biznes üzrə Dövlət Agentliyi haqqında Əsasnamənin layihəsi;
- 4) Azərbaycan Respublikasının sahibkarlığın inkişafı haqqında qanun layihəsi;
- 5) "Mediasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun layihəsi.

3. TƏLİMLƏR

- 1) 17-18 dekabr 2020-ci il. Biznesdə liderlik təlimləri;
- 2) 14-15 noyabr 2020-ci il. Biznes liderlik təlimləri;
- 3) Noyabr - Dekabr 2020. Dırnaq qaynağı təlimləri;
- 4) 13-15 may 2019-cu il. Arıçılar üçün peşə təlimləri;
- 5) Aprel-İyun, 2019. Dərzilər üçün peşə təlimləri;
- 6) Oktyabr, Noyabr və Dekabr (2018) və Fevral (2019) - 400 Qadın üçün "Öz Biznesinə Başla" Təlimləri;
- 7) 20 dekabr 2018-ci il. "Gender bərabərliyi və sahibkarlığın inkişafı" mövzusunda təlim (60 dövlət və özəl şirkətlərin nümayəndələri);
- 8) 08-09 aprel 2017-ci il. Sahibkar olmaq istəyən qadınlar üçün təlim;
- 9) 15-16 mart 2017-ci il. Biznes assosiasiyaları üçün "Qadın Sahibkarlıq Assosiasiyalarının yaradılması və inkişafı" mövzusunda təlim;
- 10) 25 oktyabr 2016-cı il. Biznes Assosiasiyaları üçün "Assosiasiyalarda üzvlərin artırılması" və "Münasibətlərin qurulması və inkişafı" mövzusunda təlim;
- 11) 23 sentyabr 2016-cı il. Biznes assosiasiyaları üçün Assosiasiyalarda Strateji Planlaşdırma mövzusunda təlim;
- 12) 16 sentyabr 2016-cı il. Biznes assosiasiyaları üçün "Dövlət-Özəl Dialogu" mövzusunda təlim;
- 13) 18 iyun 2016-cı il. Sahibkar olmaq istəyən gənc qadınlar üçün təlim;
- 14) 24 aprel 2016-cı il. Sahibkar olmaq istəyən gənc qadınlar üçün təlim;
- 15) 4-5 mart 2015-ci il. Sahibkar olmaq istəyən qadınlar üçün təlim;
- 16) 09-10 dekabr 2014-cü il. Sahibkar olmaq istəyən qadınlar üçün təlim;

4. QADIN BİZNESLƏRİNİN QURULMASI ÜZRƏ TEXNİKİ VƏ MALİYYƏ YARDIMI

Azərbaycanda MSDL-in Qadın Sahibkarlığının İnkişafı Komponenti çərçivəsində Bakıda və Azərbaycanın müxtəlif regionlarında 78 qadın sahibkarlıq fəaliyyətinə başlayıb. Bu qadın biznesləri Azərbaycanın 43 coğrafi nöqtəsində yerləşir.

5. TƏSİS EDİLMİŞ BİZNESLƏRİN MONİTORİNQİ

SBİİYF Bakı, Sumqayıt, Göyçay, Şamaxı və Quba-Xaçmaz regionlarında startapların monitorinqini keçirib.

6. SORĞULAR

- 1) Azərbaycanda "Qadın sahibkarlığının inkişafı" layihəsi çərçivəsində 10-11 siniflərdə oxuyan qızlar arasında sahibkarlıqla bağlı məlumatlılığın öyrənilməsi məqsədilə Bakı məktəblərində 213 (iki yüz on üç) 10-11-ci sinif şagirdləri arasında üz-üzə sorğu (09 dekabr – 17 dekabr 2019-cu il);
- 2) Azərbaycan Respublikasının ərazisində fəaliyyət göstərən 500 (beş yüz) qadına məxsus kiçik sahibkarlıq subyektləri arasında "Mikro sahibkarlığa dəstək" layihəsi çərçivəsində keçirilən üz-üzə sorğu (24 sentyabr - 15 oktyabr 2018-ci il);
- 3) 1000 kiçik sahibkarlıq subyekti arasında sorğu (5 sentyabr - 10 oktyabr 2016-cı il);
- 4) "Azərbaycanda kiçik sahibkarlığın inkişafına dəstək" layihəsi çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının ərazisində qadınlar arasında 2 000 (iki min) ev təsərrüfatlarında keçirilən üz-üzə müsahibələr (14 mart – 31 iyul 2014-cü il);
- 5) 1000 kiçik sahibkarlıq subyekti arasında sorğu (07 Mart - 17 Aprel 2013).

7. KONFRANSLAR

- 1) 12 dekabr 2020-ci il. Benefisiar Sahibkarlıq nədir (2-ci proqram);
- 2) 11 dekabr 2020-ci il. Benefisiar Sahibkarlıq nədir (1-ci proqram)
- 3) 24 may 2020-ci il. Pandemiyanın biznesə təsiri;
- 4) 26 aprel 2020-ci il. E-ticarət və elektron ödənişlər;
- 5) 19 dekabr 2019-cu il. Azərbaycanda biznes təhsili: hazırkı vəziyyət və inkişaf yolları";
- 6) 25 iyun 2019-cu il. "Qadınlar üçün qadağan olunmuş peşələr: qadağaları aradan qaldırmağın vaxtı deyilmi?" mövzusunda konfrans;
- 7) 14 noyabr 2018-ci il. "Qlobal Sahibkarlıq Həftəsi" çərçivəsində "Qadın sahibkarlığının inkişafı" mövzusunda konfrans keçirilib;
- 8) 17 noyabr 2017-ci il. "Qlobal Sahibkarlıq Həftəsi" çərçivəsində "Azərbaycanda qadın sahibkarlığının inkişafı" mövzusunda konfrans;
- 9) 23 aprel 2017-ci il. Gənc Sahibkarlar Forumu;
- 10) 18 noyabr 2016-cı il. "Qlobal Sahibkarlıq Həftəsi" çərçivəsində "Azərbaycanda KOS-ların inkişafı" mövzusunda konfrans;
- 11) 17 noyabr 2015-ci il. "Azərbaycanda qadın sahibkarlığının inkişafı" mövzusunda konfrans;

- 12) 01 may 2014-cü il - "Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı" adlı konfrans;
- 13) 2013-cü il 22 noyabr - Azərbaycanda "Gənc sahibkarlığın inkişafı" mövzusunda konfrans;
- 14) 21 noyabr 2013-cü il. "Azərbaycanda kiçik sahibkarlığın inkişafı" mövzusunda konfrans;
- 15) 2012-ci il 19 dekabr - Azərbaycanda kiçik sahibkarlığın inkişafına həsr olunmuş konfrans.

8. DƏYİRMİ MASALAR VƏ SEMİNARLAR

- 1) 17 noyabr 2017-ci il. Qlobal Sahibkarlıq Həftəsi: "Blokçeyn və bulud texnologiyaları" mövzusunda dəyirmi masa;
- 2) 18 aprel 2017-ci il. Qadın sahibkarlığının və qadın biznes assosiasiyalarının inkişafına dair seminar;
- 3) 12 aprel 2017-ci il. Bank sektorundakı vəziyyətin KİV-lərə təsiri və gözləntilərlə bağlı dəyirmi masa;
- 4) 18 yanvar 2017-ci il. "Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında" dəyirmi masa;
- 5) 27 dekabr 2016-cı il. "Gəncədə sahibkarlıq" mövzusunda dəyirmi masa;
- 6) 23 dekabr 2016-cı il. "Sahibkarlıq subyektlərinin ixrac potensialının artırılması yolları" mövzusunda dəyirmi masa;
- 7) 22 noyabr 2016-cı il. "Süd emalı sektoru, problemlər və perspektivlər" mövzusunda dəyirmi masa;
- 8) 28 oktyabr 2016-cı il. "Sahibkarlığın inkişafına mane olan bəzi problemlər" mövzusunda dəyirmi masa;
- 9) 25 oktyabr 2016-cı il. Azərbaycan Respublikasının ərazisində yerləşən 1000 kiçik müəssisə arasında keçirilmiş üz-üzə sorğunun nəticələrinə həsr olunmuş dəyirmi masa;
- 10) 28 sentyabr 2016-cı il. Arıçılıq sektorunun iqtisadi perspektivləri mövzusunda dəyirmi masa;
- 11) 26 sentyabr 2017-ci il. "Azərbaycanda aparılan iqtisadi islahatlara xarici ekspert dəstəyi" mövzusunda dəyirmi masa;
- 12) 14 iyun 2016-cı il. "Ölkədə investisiya iqlimi: tərəqqi və problemlər" mövzusunda dəyirmi masa;
- 13) 17 sentyabr 2015-ci il. "Mübahisələrin Alternativ Həlli: mediasiya haqqında" qanun layihəsi" mövzusunda dəyirmi masa;
- 14) 5 may 2015-ci il. "Vətəndaşların mülkiyyətində olan nəqliyyat vasitələrinin təmiri və təmiri ilə məşğul olan sahibkarlıq subyektlərinin (avto servis) qarşısında inzibati maneələrin müəyyən edilməsi" mövzusunda dəyirmi masa;

- 15) 12 mart 2015-ci il. "Maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının yaxşılaşdırılması yolları" mövzusunda dəyirmi masa;
- 16) 18 fevral 2015-ci il. "Məhkəmələrdə sahibkarların hüquqlarının müdafiəsi" mövzusunda dəyirmi masa;
- 17) 15 yanvar 2015-ci il. "Sahibkarlığın inkişafında sənaye parklarının rolu" mövzusunda dəyirmi masa;
- 18) 5 noyabr 2014-cü il. "İstixana biznesi ilə məşğul olan kiçik biznesmenlərin qarşılaşdıqları inzibati maneələrin müəyyən edilməsi" mövzusunda dəyirmi masa;
- 19) 15 oktyabr 2014-cü il. "Rəqabət Məcəlləsi: gözləntilər" mövzusunda dəyirmi masa;
- 20) 1 oktyabr 2014-cü il. "Azərbaycanda françayzinq imkanlarından daha səmərəli istifadə yolları" mövzusunda dəyirmi masa;
- 21) 11 iyul 2014- cü il. "İdxal-ixrac əməliyyatlarının təkmilləşdirilməsi" mövzusunda dəyirmi masa;
- 22) 2 iyul 2014- cü il. "Qadın sahibkarlığı ilə bağlı sorğunun nəticələri" mövzusunda dəyirmi masa;
- 23) 24 iyun 2014- cü il. Dəyirmi masa "Azərbaycanda əmək müqavilələrinin həyata keçirilməsi problemləri və onların həlli yolları";
- 24) 11 iyul 2014-cü il - "İdxal-ixrac əməliyyatlarının təkmilləşdirilməsi" mövzusunda dəyirmi masa;
- 25) 2 iyul 2014-cü il - "Qadın sahibkarlığı ilə bağlı sorğunun nəticələri" mövzusunda dəyirmi masa;
- 26) 24 iyun 2014-cü il - "Azərbaycanda əmək müqavilələrinin icrası problemləri və onların həlli yolları" adlı dəyirmi masa;
- 27) 23 aprel 2014-cü il - Sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı əlavə tədbirlərin müzakirəsi;
- 28) 09 aprel 2014-cü il - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 3 mart tarixli 1188 nömrəli Fərmanı ilə nəzərdə tutulan çörəkbişirmə sexində proseslərin təkmilləşdirilməsi və inzibati maneələrin təsnifatına dair araşdırmanın nəticələrinə dair dəyirmi masa;
- 29) 2014-cü il 22 yanvar - Sahibkarlıq və kiçik sahibkarlığa dövlət dəstəyi haqqında qanunların təkmilləşdirilməsi ilə bağlı dəyirmi masa;
- 30) 30 oktyabr 2013 - Azərbaycanda fermer torpaqlarının qeydiyyatı ilə bağlı ciddi problemlər var" mövzusunda dəyirmi masa;
- 31) 2 oktyabr 2013 - Azərbaycanda muzzla işləyənlərin yalnız 1/3-i əmək müqaviləsi bağlayıb. Dəyirmi masa;
- 32) Sentyabr 30, 2013 - Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına (ÜTT) üzvlüyü: Əski sovet ölkələrinin təcrübəsindən nəticələr;
- 33) 27 sentyabr 2013-cü il – "Küçə ticarətinə inzibati maneələrin müəyyən edilməsi" mövzusunda dəyirmi masa;

- 34) 2013-cü il 30 avqust – “İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi yeni vergi sistemi təklif edir” mövzusunda dəyirmi masa;
- 35) 2013-cü il 14 iyun – “Sahibkarlara tətbiq edilən icazə və lisenziyaların sayı 300-dən çoxdur” mövzusunda dəyirmi masa

9. KİÇİK BİZNES ÜÇÜN BƏLƏDÇİLƏR

- 1) Məhsul və xidmətlərin ixracı;
- 2) Süd istehsalı;
- 3) Arıçılıq biznesi;
- 4) Mini market biznesi;
- 5) Taksi xidməti;
- 6) Şirniyyat istehsalı;
- 7) Gözəllik salonları və bərbərxanalar biznesi;
- 8) Françayzing;
- 9) Aptek biznesi;
- 10) Torpaq mülkiyyəti hüquqları;
- 11) Çörəkbişirmə biznesi;
- 12) İstixana biznesi;
- 13) Dərziçilik;
- 14) Avto servis biznesi;
- 15) Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına üzvlüyü;
- 16) Texnoparklar;
- 17) Məişət avadanlıqlarının təmiri və texniki xidmət emalatxanaları və mərkəzlərin işi;
- 18) Anbar biznesləri.

10. KİV-LƏRDƏ MƏQALƏLƏR

Layihənin icrası zamanı müxtəlif iqtisadi və biznes məsələləri ilə bağlı 116 məqalə kütləvi informasiya vasitələrində dərc edilib.

11. "İQTISADI FORUM" İNTERNET TV-NİN VERİLİŞLƏRİ

Layihənin icrası zamanı "YouTube"-da müxtəlif iqtisadi və sahibkarlıq məsələlərinə dair 200-dən çox "İqtisadi forum" proqramı yayımlanmışdır. Proqramların bir çoxu İctimai Radioda da yayımlanmışdı.

"İqtisadi forum" proqramlarında dövlət, özəl sektor və vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

12. SAHİBKARLIQ DƏRSLƏRİ

Hesabat dövründə müxtəlif sahibkarlıq məsələləri üzrə 13 sahibkarlıq dərsi tərtib və EDF YouTube kanalında yayımlanıb.

13. VERGİLƏRLƏ BAĞLI VIDEO DƏRSLƏR

EDF EDF YouTube kanalında müxtəlif vergilər mövzusunda 11 video dərslər yayımladı.

14. PANDEMİYA ZAMANI KOB-LARA DƏSTƏK PROQRAMLARININ TƏHLİLİ

SBİİYF pandemiya zamanı 11 ölkədə bizneslərə dəstək proqramlarının analizini aparıb. Təhlil dünyada COVID-19 pandemiyasının bizneslərə necə təsir etdiyinə diqqət yetirir, dünya ölkələrinin KOB-ların dözümlülüyünü artırmaq üçün həyata keçirdiyi tədbirləti tədqiq edir. Təhlil 11 ölkənin təcrübəsini əhatə edir: ABŞ, Almaniya, Birləşmiş Krallıq, Fransa, Türkiyə, Rusiya, Ukrayna, Polşa, Belarus, Gürcüstan, Moldova.

15. COVID-19 PANDEMİYASI HAQQINDA HƏFTƏLİK VƏ AYLIQ BÜLLETENLƏR

Hesabat ili ərzində layihə çərçivəsində 3 Aylıq və 26 Həftəlik Xəbərlər bülleteni nəşr olunmuşdur. Bülletenlər pandemiya zamanı KOB-lara dövlət dəstəyi də daxil olmaqla, sahibkarlar üçün zəruri məlumatları əhatə edir.

16. SAHİBKARLIĞA BAŞLAYANLAR ÜÇÜN XÜSUSİ VEB-RESURSUN YARADILMASI

Layihə çərçivəsində iş adamları üçün xüsusi veb resurs yaradıldı: <http://sahibkarol.biz/>

17. FONDUN VEB-SAYTINDA MSDL-NİN TƏTBİQİ İLƏ BAĞLI MƏLUMATLARIN YER ALDIĞI XÜSUSİ

BÖLMƏNİN YARADILMASI VƏ MÜNTƏZƏM YENİLƏNDİRİLMƏSİ

EDF-in internet sahifəsindəki fəaliyyəti və layihələri haqqında ətraflı məlumat <http://www.edf.az>. Təəssüf ki, materialların əksəriyyəti Azərbaycan dilindədir.